

LAPUAN HIIPPAKUNNAN PIISPA

Ehtoollisen vietto koronavirus-rajoitusten asteittaisen purkamisen aikana Ohje Lapuan hiippakunnan papistolle ja seurakunnille

Ehtoollisen vietto on kirkon hengellisen elämän keskus. On suuri ilo, että 1.6.2020 alkaen voidaan palata viettämään ehtoollista yhdessä kirkkotilassa olevan seurakunnan läsnä ollessa. Ehtoollista toimitettaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota kahteen seikkaan. Ensinnä siihen, että ehtoollinen toimitetaan hygienian kannalta asianmukaisesti. Toiseksi siihen, että ehtoollinen toimitetaan oikein eli teologisesti asianmukaisesti. Tällöin seurakuntalaiset voivat osallistua sakramentille turvallisesti ja vapain mielin. Samoin toimittava pappi tehtävänsä hoitamiseen. Edellä todetun perusteella annan alla olevan toimintaohjeen Lapuan hiippakunnan papistolle ja seurakunnille.

Ehtoollisen vietossa noudatetaan 1.6.2020 alkaen seuraavia hygieniaperiaatteita:

- 1. Terveys:** Pappi ja muut jumalanpalveluksen toimittajat tulevat töihin vain ja ainoastaan terveinä. Tämä on tärkein varotoimi. Se tarkoittaa, että työntekijällä *ei saa olla* COVID-19 infektiioon sopivia oireita (nuha, yskä, kurkkukipu, hengenahdistus, lihaskivut, kuume, pahoinvointi, ripuli).
- 2. Turvavälit:** Kirkon sisäänkäyntiin on asetettu seurakuntalaisille tarkoitettu käsien desinfiointipiste. Sen lisäksi sisäänkäynnissä tulee olla asianmukainen ohje turvavälejä sekä yskimis- ja aivastushygieneiaa varten. Seurakuntalaiset ohjataan istumaan riittävän väljästi niin, että turvaväli on vähintään 1,5 metriä. Tämä ei koske saman perheen jäseniä. - Tämä ohje on voimassa toistaiseksi.
- 3. Käsihygienia:** Pappi ja kaikki ehtoollisen jakamisessa avustavat pesevät välittömästi ennen jumalanpalveluksen alkua kätensä huolellisesti saippualla ja lämpimällä vedellä. Uhrivirren aikana, ennen ehtoollispöydän kattamista, liturgina toimiva pappi puhdistaa kätensä huolellisesti ja näkyvällä tavalla desinfiointiaineella. Tämän jälkeen hän ei saa koskettaa kasvojen aluetta. Mikäli näin kuitenkin tapahtuu, kädet on desinfioitava uudelleen. Kaikki ehtoollisen jakamisessa avustavat desinfioivat kätensä alttarille tullessaan.
- 4. Ehtoollisen jakaminen:** Seurakuntalaiset tulevat ehtoollispöytänsä yksitellen tai perhekunnittain. Tällöin on noudatettava 1,5 metrin turvaväliä. Sakramentin nautittuaan seurakuntalaiset poistuvat siten, ettei kuoriosaan synny ruuhkaa.

Suntio tai muu sopiva henkilö ohjaa seurakuntalaisia osallistumaan ehtoolliselle eri vuoroissa osasto tai penkkirivi kerrallaan. Riskienhallinnan kannalta ei ole olennaista merkitystä, vaikka turvaväli alittuisi hetkellisesti esimerkiksi ohi kuljettaessa.

Seurakuntalaisilla tulee olla mahdollisuus desinfioida kätensä ennen ehtoolliselle menemistä. Seurakuntalainen ottaa mukaansa yksityispikarin tarjottimelta muihin pikareihin koskematta. Ehtoollispöytään polvistutaan turvaväliä noudattaen.

Ehtoollisleipä jaetaan ehtoollisvieraan käteen tavanomaiseen tapaan. Jakamisessa leipä asetetaan ”pitkällä kädellä” seurakuntalaisen maljan muotoon asetetulle kämmenelle niin, että käsien koskettamista pyritään välttämään. Ehtoollisviini jaetaan maljasta yksityispikariin tavanomaiseen tapaan. Leivän ja viinin jakamisessa tulee välttää käsikosketusta jakajan ja ehtoollisvieraan välillä. Mikäli näin kuitenkin tapahtuu, jakaja uusii desinfiointin. Jakosanat lausutaan normaalisti. Jakosanat ovat lyhyet eikä merkittävää altistusta tapahdu, vaikka jakaja olisi oireeton taudinkantaja.

Tarvittaessa, varsinkin jos kuoriossa on ahdas, ehtoollinen voidaan jakaa ja ottaa vastaan myös seisten: pappi asettuu sopivaan kohtaan kuoriosassa ja seurakuntalaiset saapuvat ehtoolliselle väljässä jonossa. Tällöin turvavälejä on helpompi pitää yllä. Ehtoollisen jakopisteitä voidaan sijoittaa eri puolille kirkkotilaa.

Ehtoolliselle voi tulla myös lapsia ja aikuisia, jotka pyytävät sakramentin nauttimisen sijasta siunaamista. Ehtoollispöydässä siunattaessa tulee välttää siunattavan pään ja kasvojen koskettamista.

Liturgin tulee antaa seurakuntalaisille yksinkertaiset käytännön ohjeet ennen ehtoollisen jaon alkamista.

Vältettäviä käytäntöjä

Teologisista syistä ei tule käyttää esimerkiksi tapaa, jossa seurakuntalainen nauttii leipää ja viiniä kotonaan rinnakkaisena tapahtumana kirkossa tapahtuvalle oikealle ehtoollisen vietolle. Viiniä ei annostella yksityispikareihin etukäteen.

Hygieniasyistä leivän ja viinin jakamista intinktiona (kastamalla ehtoollisleipä maljaan) ei tule käyttää, ei varsinkaan suoraan ehtoollisvieraan suuhun, koska tällöin kosketuksen välttäminen on vieläkin vaikeampaa. Ei myöskään suositella leivän jakamista pateenilta niin, että jokainen ottaa leivän itse tai siirtää pateenin eteenpäin.

Kuorojen käyttämistä suositellaan vältettäväksi heinäkuun loppuun saakka.

Muita näkökohtia

Koronavirukset leviävät pääasiassa pisaroiden välityksellä. Pisaratartunnan mahdollisuutta torjutaan huolehtimalla turvaväleistä. Tartunta kosketustartuntapinnoilta on mahdollista, mutta sen merkitys on vähäisempi. Siksi kirkossa olevia virsikirjoja voidaan käyttää. Mikäli virsikirjoja käytetään uudestaan saman päivän aikana, suositellaan niiden pyyhkimistä puhdistusaineella. Seurakuntalaisille voidaan jakaa myös erillinen, messusävelmät ja virret sisältävä käsiohjelma. Seurakuntalaisia voi myös opastaa etsimään virret matkapuhelimen välityksellä.

Jumalanpalveluksessa kiitetään Jumalaa ja turvaututaan hänen armoonsa. Ehtoollisen edellä liturgi lausuu: "Tulkaa, ottakaa vastaan Kristuksen ruumis, tulkaa, juokaa kuolemattomuuden lähteestä." Ehtoollisen vietossa erilaiset puhtautta koskevat käytännöt tulee toteuttaa mahdollisimman luontevasti niin, että varsinainen huomio voi keskittyä messun sisältöön.

Tämä ohje on valmisteltu yhteistoiminnassa terveystieteiden kanssa.

"Ilo valtasi minut, kun kuulin sanan: "Me lähdemme Herran huoneeseen!" (Ps. 122:1)

Annettu Seinäjoella 15.5. 2020

Simo Peura
piispa